

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللهم صل على فاطمه و ابيها و امها و بعليها و بنبيها و السر المستودع فيها

طرح هیئت های کودک و خانواده محور نسل توحیدی

الگویی برای شبکه مساجد خانواده محور و هیئت های مذهبی

به منظور استفاده از ظرفیت مساجد و هیئات برای رشد معنوی و فرهنگی کودکان و خانواده

مرداد ۱۴۰۰ | ذی الحجه ۱۴۴۲

طرح شکوفایی نسل توحیدی

www.NasleTohidi.ir

موسسه تدبیر و تفکر خلاق قرآنی از سال ۱۳۹۲ اقدام به راه اندازی طرحی با عنوان شکوفایی نسل توحیدی کرده است. این طرح که به پشتوانه مجموعه مطالعات پژوهشی در قرآن و روایات اهل بیت (ع) و مجموعه آثاری که در حوزه انسان از منظر قرآن و روایات در این مجموعه تولید شده شکل گرفته است، براساس شناخت ضرورت‌های جامعه اسلامی و ضرورت تاثیر بر فرهنگ و معنویت جامعه به صورت نسل محور، آموزش‌های مختلف و متنوعی با رویکرد دینی در حوزه سبک زندگی، فرزندآوری و تربیت فرزند برگزار می‌کند.

مسائل و بحران‌های اجتماعی همگی حاصل غفلت از ارتقای فرهنگ و ترسیم سبک زندگی دینی برای مردم است و مشکلاتی مانند بحران جمعیت و غفلت‌های ساختاری از تربیت دینی نسل آینده را موجب شده است. با توجه به ضرورت‌های اجتماعی و نیاز جامعه اسلامی به ورود قدرتمند مجموعه‌های دینی به حوزه ارتقای سبک زندگی، این مجموعه طرح‌های متنوعی براساس پژوهش‌های قرآنی و مطالعاتی علمی برای ارائه آموزش‌ها رشد محور و ترویج فرهنگ ایرانی اسلامی برای خانواده‌های ایران اسلامی و کودکان این سرزمین ارائه کرده است. در متن حاضر به معرفی طرح هیئت‌های کودک و خانواده محور نسل توحیدی خواهیم پرداخت:

به طور کلی این طرح در دو بخش مجزای ساختاری و محتوایی ترسیم می‌گردد:

الف. هیئت‌های کودک محور نسل توحیدی

تعریف: هیئت‌های کودک محور به مجموعه‌هایی اطلاق می‌شود که برای رشد دینی کودکان در کنار برگزاری مناسبت‌های مذهبی اهتمام داشته و ایفای نقش ایشان و جنس فعالیت‌ها از نگهداری کودکان به عنوان مهد کودک ساده برای استفاده والدین از مراسم و برهم نخوردن نظم جلسه به طور متمایزی تغییر کرده و کودکان را مخاطب اصلی این جلسات و اثرپذیرترین مخاطب این جلسات در نظر می‌گیرند. مخاطبانی که هر تأثیری در رشد دینی و عاطفی ایشان با عمق وجودشان پیوند خورده و به سادگی در روزمرگی‌های و تشویش‌های روزگار تحت تاثیر قرار نمی‌گیرد و چون نقشی بر سنگ بنای وجودشان حک خواهد شد.

براین اساس طراح کلی و برنامه و محیط مراسمات را طوری طراحی می‌کنند تا این مخاطبان کوچک اما ویژه بتوانند در کنار خانواده خود از این ایام الله بهره ببرند. به طوری که بشود زندگی دینی و رشد عاطفی ایشان را در هر مراسم به دو نیمه قبل از آن و بعد از آن تفکیک کرد و هر مراسم نقطه عطفی در تربیت و رشد ایشان باشد.

اهداف: ۱. شکل‌گیری هویت دینی کودکان

۲. بزرگداشت ایام الله و اهمیت یافتن مناسبت‌ها در سالنامه ذهنی کودکان

۳. منسک‌سازی و پیوند خوردن زندگی با مناسبت‌ها و اعمال دینی

راهنماها: ۱. مناسب سازی فضای مراسمات مذهبی برای حضور کودکان

۲. فرهنگ سازی سازی اهمیت حضور و رشد کودکان در محیط دینی برای عموم شرکت کنندگان در مراسمات
۳. فرهنگ سازی پذیرش اقتضائات حضور کودکان در مراسمات (شلوگی محیط، هزینه ها و کادر اجرایی اختصاصی)
۴. تجهیز مساجد و حسینیه ها به لوازم بازی (ترجیحا وسایل ماندگار و غیر مصرفی) و در اختیار عموم گذاشتن
۵. تدوین طرح های پژوهش محور جهت طراحی فعالیت های متناسب با مناسبت ها بر اساس مولفه های پایه و اساسی
۶. تربیت مربیان و کادر اجرایی مرتبط با کودکان بر اساس منظومه رشد اسلامی
۷. فراهم سازی حضور خانواده ها در مساجد به عنوان محیط های تفریحی معنوی
۸. استفاده از ظرفیت خانواده ها جهت تامین نیروی انسانی فعالیت ها

اصول و مولفه های پایه در هر نوع فعالیت:

۱. اصل بر رشد عاطفی و محبتی کودکان است و رشد شناختی و آموزش مستقیم در مراتب پایین تر قرار دارد.
۲. اصل بر فعالیت های جمعی و مشارکت کودکان در فعالیت هاست و فعالیت های فردی و مهارتی رایج در مهد کودک ها در مرتبه بعدی قرار دارد.
۳. کار گروهی و ارتباطات کودکان با هم و افزایش تعداد دوست ها در این محیط اهمیت دارد.
۴. ایجاد فرم ظاهری خاص و متمایز برای همه، یا به تفکیک دختران و پسران (در صورت امکان مرتبط با مناسبت)، مانند لباس، سربند، شال، چفیه، پیکسل و...
۵. اهمیت ایجاد شور و هیجان در فعالیت ها و رشد هیجانی کودکان
۶. اهمیت سرودهای مناسبی (هرچند به صورت همخوانی) با مضامین ویژه قابل درک برای کودکان
۷. اهمیت کرامت کودکان به عنوان شرکت کننده اصلی در مراسمات

اصول پایه محیط کودکان:

۱. اطمینان از ایمنی صد درصد محیط از نظر نبود پرتگاه،
۲. پوشش کامل زمین و قسمت های تیز و خطرناک دیواره ها
۳. ایمنی از نظر پیشگیری از وجود لوازم قابل اشتعال و احتراق و در نظر گرفتن راه های خروجی کافی

۴. تهویه مناسب از نظر گرمایش و سرمایش و عبور هوا

۵. وسعت فضا به ازای هر کودک ۲ متر مربع

۶. تفکیک برنامه کودکان زیر ۲ سال، ۲ تا ۵ سال، ۵ تا ۱۰ سال و ۱۰ تا ۱۵ سال؛ و تفکیک فضای کودکان پسر و دختر بالای ۲ سال (تفکیک برنامه یعنی می‌شود تفکیک پسران و دختران در فضای مجزا بوده و در هر فضا برای سنین مختلف برنامه‌های متفاوتی ارائه شود).

۷. نرم بودن پوشش کف (در صورت امکان)

۸. ایمن‌سازی محیط رفت و آمد کودکان از درب ورودی مسجد تا مهد (پرتگاه، اشیاء تیز و خطرناک و حیوانات موزی مثل سوسک و پشه و عنکبوت و آثار آن، حیوانات وحشی و آلوده مثل سگ و گربه)

۹. وجود پذیرایی و آب و خوراکی کافی در محیط و به اندازه وسیع و در دسترس کودک و اعطا بدون محدودیت

اصول پایه پذیرش کودکان در فضای مجزا:

۱. وجود پذیرش اختصاصی به تعداد هر مهد کودک

۲. دریافت اطلاعات لازم، نام کودک، نام و شماره تماس والدین، بیماری‌ها و مراقبت‌های خاص

۳. اختصاص کارت یا کد شناسایی برای هر کودک و نصب به صورت بازوبند، گردن‌آویز یا سینه‌آویز

۴. اطلاع به خانواده‌ها مبنی بر الزام به در دسترس بودن و پاسخ به تماس‌ها

۵. انتقال کودکان تا درب ورودی مهد توسط والدین یا اختصاص تیم اختصاصی برای انتقال امن کودکان

۶. وجود تیم چند نفره در هر مهد برای تماس با والدین برای پیگیری مسائل کودکان

۷. وجود تیم خادم برای مراقبت از ورود کودکان با پذیرش و خروج کودکان با والدین و برقراری نظم و امنیت

۸. قرارگیری محل پذیرش و کربورهای تردد والدین در محل مناسب جهت پیشگیری از تجمع در محل پذیرش

ب. اصول محتوای خانواده محور قابل ارائه برای والدین و زوجین

تعریف: هیئت‌های خانواده محور به مجموعه‌هایی اطلاق می‌شود که برای رشد دینی و ارتقای سبک زندگی خانواده همراه و به بهانه برگزاری مناسبت‌های مذهبی اهتمام داشته و ایفای نقش می‌کنند. اساس این هیئات بر ارتقای روابط

مومنانه زوجین با یکدیگر و با فرزندان و جامعه بوده و مولفه‌ها و محورهای مباحث و بخش‌های پیرامونی هیئات بر این اساس طراحی و تدوین می‌گردد

- اهداف:**
۱. استفاده از ظرفیت مناسبت‌ها و مراسمات دینی برای ارتقای زندگی توحیدی و سبک زندگی مومنانه
 ۲. اصلاح منبع و مأخذ دریافتی‌های فرهنگی جامعه از فضای مجازی به مساجد و مراکز هویت‌ساز دینی
 ۳. کاربردی شدن فرهنگ دینی و ورود به سبک زندگی و زندگی براساس آداب الهی
 ۴. ارتقاء رشدی خانواده‌ها (به ویژه زوجین) و حل‌گره‌های باوری و اخلاقی
 ۵. ارتقاء نگرش به فرزند و فرزندآوری و تبدیل آن به یک ظرفیت شگفت‌انگیز برای رشد و تحول جامعه

اصول و مولفه‌های پایه محتوایی:

۱. ارتقای روابط مومنانه زوجین و رشد و بلوغ عاطفی براساس منظومه قرآنی و روایی
۲. توجه به آداب الهی برای تمام لحظات زندگی
۳. توجه به آداب خاص مربوط به ظرفیت‌سازی در فرزند (فرزندآوری) و تربیت فرزند
۴. اهمیت اسم فرزند، یکی از مهمترین مولفه‌های تربیت فرزند
۵. اهمیت داشتن القائنات متعالی به فرزندان و دیدن ایشان با برچسب‌های شایسته
۶. توجه به زیبایی کلام والدین؛ راز تربیت طیب
۷. اهمیت ورود قرآن به متن زندگی و تدبیر در قرآن و عمل به آن برای ارتقای همه جانبه خانواده
۸. تبیین اهمیت توجه به خلقت و سیر و مراحل و غایات آن (فعال شدن توحید، شکر و غایت‌مندی)
۹. تبیین اهمیت اهتمام به فعال‌سازی قوای شناخت حقایق (گوش و چشم و قلب و عقل) و تقویت توانمندی‌ها و امکاناتی که خداوند برای سعادت انسان قرار داده است.
۱۰. تبیین اهمیت فعال‌سازی تفکر و تقویت قوای سمع و قلب به وسیله توجه به ولایت الله، پیامبر و معصومین علیهم السلام و توجه به معنویات و حقایق
۱۱. تبیین ظرفیت‌های قابل‌فعال‌سازی و رشد در فرزندان در مراحل مختلف از پیش‌از تولد، بارداری تا دوره‌های رشد و تاثیرات و امتیازات آن
۱۲. تبیین اهمیت توجه به قابلیت فرزندآوری و هدایت نسل‌ها برای تحقق آرمان‌های الهی (جمعیت توحیدی)

